

Bruselj, 13. junij 2022
(OR. fr, en)

9736/22

ECOFIN 537
UEM 140
SOC 327
EMPL 213
COMPET 428
ENV 526
EDUC 203
RECH 321
ENER 240
JAI 792
GENDER 77
ANTIDISCRIM 57
JEUN 87
SAN 331

DOPIS

Pošiljatelj:	Generalni sekretariat Sveta
Prejemnik:	Odbor stalnih predstavnikov/Svet
Št. dok. Kom.:	9400/22 - COM(2022) 602 final
Zadeva:	Priporočilo za PRIPOROČILO SVETA v zvezi z nacionalnim reformnim programom Belgije za leto 2022 in mnenje Sveta o programu stabilnosti Belgije za leto 2022

V prilogi vam pošiljamo navedeni osnutek priporočila Sveta, ki so ga pregledali in potrdili različni odbori Sveta, temelji pa na predlogu Komisije COM(2022) 602 final.

PRIPOROČILO SVETA

z dne ...

v zvezi z nacionalnim reformnim programom Belgije za leto 2022 in mnenje Sveta o programu stabilnosti Belgije za leto 2022

SVET EVROPSKE UNIJE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije ter zlasti člena 121(2) in člena 148(4) Pogodbe,

ob upoštevanju Uredbe Sveta (ES) št. 1466/97 z dne 7. julija 1997 o okrepitvi nadzora nad proračunskim stanjem ter o nadzoru in usklajevanju gospodarskih politik¹ ter zlasti člena 5(2) Uredbe,

ob upoštevanju priporočila Evropske komisije,

ob upoštevanju resolucij Evropskega parlamenta,

ob upoštevanju sklepov Evropskega sveta,

ob upoštevanju mnenja Odbora za zaposlovanje,

ob upoštevanju mnenja Ekonomsko-finančnega odbora,

ob upoštevanju mnenja Odbora za socialno zaščito,

ob upoštevanju mnenja Odbora za ekonomsko politiko,

ob upoštevanju naslednjega:

¹ UL L 209, 2.8.1997, str. 1.

- (1) Uredba (EU) 2021/241 Evropskega parlamenta in Sveta², s katero je bil vzpostavljen mehanizem za okrevanje in odpornost, je začela veljati 19. februarja 2021. Mehanizem za okrevanje in odpornost zagotavlja finančno podporo za izvajanje reform in naložb s pomočjo fiskalne spodbude, ki jo financira Unija. Prispeva h gospodarskemu okrevanju ter izvajanju trajnostnih reform in naložb, ki spodbujajo rast, zlasti za spodbujanje zelenega in digitalnega prehoda, hkrati pa krepi odpornost in potencialno rast gospodarstev držav članic. Poleg tega pomaga krepiti vzdržne javne finance ter srednje- in dolgoročno prispeva k spodbujanju rasti in ustvarjanju delovnih mest. V skladu s členom 11(2) Uredbe (EU) 2021/241 bo najvišji finančni prispevek na državo članico v okviru mehanizma za okrevanje in odpornost junija 2022 posodobljen.

² Uredba (EU) 2021/241 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. februarja 2021 o vzpostavitvi Mehanizma za okrevanje in odpornost (UL L 57, 18.2.2021, str. 17).

- (2) Komisija je 24. novembra 2021 sprejela letni pregled trajnostne rasti, ki zaznamuje začetek evropskega semestra za usklajevanje ekonomskih politik za leto 2022. Ustrezno je upoštevala Socialno zavezo iz Porta, podpisano 7. maja 2021, da se nadalje izvaja evropski steber socialnih pravic, ki so ga 17. novembra 2017 razglasili Evropski parlament, Svet in Komisija. Evropski svet je 25. marca 2022 potrdil prednostne naloge iz letnega pregleda trajnostne rasti za leto 2022. Komisija je 24. novembra 2021 na podlagi Uredbe (EU) št. 1176/2011 Evropskega parlamenta in Sveta³ sprejela tudi poročilo o mehanizmu opozarjanja, v katerem Belgije ni opredelila kot eno od držav članic, za katere bo potreben poglobljen pregled. Komisija je istega dne sprejela tudi priporočilo za priporočilo Sveta o ekonomski politiki euroobmočja in predlog skupnega poročila o zaposlovanju za leto 2022, v katerem je analizirano izvajanje smernic za zaposlovanje in načel evropskega stebra socialnih pravic. Svet je priporočilo o ekonomski politiki euroobmočja⁴ (v nadaljnjem besedilu: priporočilo glede euroobmočja za leto 2022) sprejel 5. aprila 2022, skupno poročilo o zaposlovanju pa 14. marca 2022.

³ Uredba (EU) št. 1176/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. novembra 2011 o preprečevanju in odpravljanju makroekonomskih neravnotežij (UL L 306, 23.11.2011, str. 25).

⁴ Priporočilo Sveta z dne 5. aprila 2022 o ekonomski politiki euroobmočja (UL C 153, 7.4.2022, str. 1).

- (3) Ruska invazija na Ukrajino, ki je sledila globalni pandemiji, je bistveno spremenila geopolitične in gospodarske razmere. Vpliv invazije na gospodarstva držav članic je opazen tudi v višjih cenah energije, hrane in surovin ter slabših obetih za rast. Višje cene energije močno bremenijo zlasti najranljivejša gospodinjstva, ki se soočajo z energetske revščino ali jim ta grozi, ter podjetja, ki so najbolj ranljiva za povišanje cen energije. Unija je tudi pričala doslej največjemu pritoku ljudi, ki bežijo iz Ukrajine. Gospodarski učinki ruske vojaške agresije so asimetrično prizadeli države članice. V zvezi s tem je bila 4. marca 2022 z Izvedbenim sklepom Sveta (EU) 2022/382⁵ prvič uporabljena Direktiva Sveta 2001/55/ES⁶, s katero sta bila razseljenim osebam iz Ukrajine dodeljena pravica do zakonitega prebivanja v Uniji ter dostop do izobraževanja in usposabljanja, trga dela, zdravstvenega varstva, stanovanj in socialnega varstva.

⁵ Izvedbeni sklep Sveta (EU) 2022/382 z dne 4. marca 2022 o ugotovitvi obstoja množičnega prihoda razseljenih oseb iz Ukrajine v smislu člena 5 Direktive 2001/55/ES in z učinkom uvedbe začasne zaščite (UL L 71, 4.3.2022, str. 1).

⁶ Direktiva Sveta 2001/55/ES z dne 20. julija 2001 o najnižjih standardih za dodelitev začasne zaščite v primeru množičnega prihoda razseljenih oseb in o ukrepih za uravnoteženje prizadevanj in posledic za države članice pri sprejemanju takšnih oseb (UL L 212, 7.8.2001, str. 12).

- (4) Ob upoštevanju hitro spreminjajočih se gospodarskih in geopolitičnih razmer evropski semester v letu 2022 nadaljuje usklajevanje širših smernic ekonomskih politik in politik zaposlovanja, hkrati pa se razvija v skladu z zahtevami glede izvajanja mehanizma za okrevanje in odpornost, kot je opisano v letnem pregledu trajnostne rasti 2022. Izvajanje sprejetih načrtov za okrevanje in odpornost je bistveno za doseganje prednostnih nalog politik v okviru evropskega semestra, saj načrti obravnavajo vsa zadevna specifična priporočila za države, izdana v ciklih evropskega semestra leta 2019 in 2020, ali pomemben del njih. Specifična priporočila za države iz let 2019 in 2020 ostajajo enako relevantna tudi za načrte za okrevanje in odpornost, kot so bili dopolnjeni, posodobljeni ali spremenjeni v skladu s členi 14, 18 in 21 Uredbe (EU) 2021/241, poleg morebitnih drugih specifičnih priporočil za države, izdanih do datuma predložitve tako dopolnjenih, posodobljenih ali spremenjenih načrtov za okrevanje in odpornost.
- (5) Splošna odstopna klavzula Pakta za stabilnost in rast se uporablja od marca 2020. Komisija je v svojem sporočilu z naslovom „Eno leto po izbruhu COVID-19: odziv fiskalne politike“ z dne 3. marca 2021 navedla svoje mnenje, da bi morala biti odločitev o deaktivaciji ali nadaljnji uporabi splošne odstopne klavzule sprejeta na podlagi celovite ocene stanja gospodarstva, pri čemer bi bila raven gospodarske aktivnosti v Uniji ali euroobmočju v primerjavi z ravnmi pred krizo (konec leta 2019) ključno kvantitativno merilo. Večja negotovost in znatna negativna tveganja za gospodarske obete zaradi vojne v Evropi, rekordna povišanja cen energije in nenehne motnje v dobavni verigi upravičujejo podaljšanje splošne odstopne klavzule Pakta za stabilnost in rast do leta 2023.

- (6) V skladu s pristopom iz Priporočila Sveta z dne 18. junija 2021⁷ o programu stabilnosti Belgije za leto 2021 se splošna fiskalna naravnost trenutno najbolj meri s spremembo primarnih odhodkov (brez diskrecijskih ukrepov na strani prihodkov in začasnih nujnih ukrepov, povezanih s krizo zaradi COVID-19), ki pa vključujejo odhodke, ki se financirajo z nepovratno podporo (nepovratnimi sredstvi) iz mehanizma za okrevanje in odpornost ter drugimi sredstvi Unije, glede na srednjeročno potencialno rast⁸. Poleg upoštevanja splošne fiskalne naravnosti se za oceno, ali je nacionalna fiskalna politika preudarna ter ali njena struktura podpira trajnostno okrevanje v skladu z zelenim in digitalnim preходом, pozornost namenja tudi razvoju nacionalno financiranih⁹ tekočih primarnih odhodkov (brez diskrecijskih ukrepov na strani prihodkov in začasnih nujnih ukrepov, povezanih s krizo zaradi COVID-19) in naložb.

⁷ Priporočilo Sveta z dne 18. junija 2021 z mnenjem Sveta o programu stabilnosti Belgije za leto 2021 (UL C 304, 29.7.2021, str. 1).

⁸ Ocene fiskalne naravnosti in njenih sestavnih delov v tem priporočilu so ocene Komisije na podlagi predpostavk, na katerih temelji pomladanska napoved Komisije 2022. Ocene Komisije glede srednjeročne potencialne rasti ne vključujejo pozitivnega učinka reform, vključenih v načrt za okrevanje in odpornost, ki lahko povečajo potencialno rast.

⁹ Ki se ne financirajo z nepovratnimi sredstvi v okviru mehanizma za okrevanje in odpornost ali drugimi sredstvi Unije.

- (7) Komisija je 2. marca 2022 sprejela sporočilo, ki zagotavlja širše smernice za fiskalno politiko v letu 2023 (v nadaljnjem besedilu: fiskalne smernice), da bi podprla pripravo programov stabilnosti in konvergenčnih programov držav članic ter s tem okrepila usklajevanje politik. Navedla je, da se zdi na podlagi makroekonomskih obetov iz zimske napovedi iz leta 2022 v letu 2023 ustrezen prehod s spodbujevalne skupne fiskalne naravnosti v obdobju 2020–2022 na splošno nevtralno skupno fiskalno naravnost, ob hkratni pripravljenosti odzivanja na spreminjajoče se gospodarske razmere. Napovedala je, da bi se morala priporočila glede javnih financ za leto 2023 še naprej razlikovati med državami članicami in upoštevati morebitne učinke čezmejnega prelivanja. Države članice je pozvala, naj upoštevajo smernice v svojih programih stabilnosti in konvergenčnih programih. Zavezala se je, da bo pozorno spremljala gospodarska gibanja in prilagodila svoje smernice za politiko po potrebi oziroma najpozneje v okviru pomladanskega svežnja evropskega semestra konec maja 2022.
- (8) Kar zadeva fiskalne smernice, fiskalna priporočila za leto 2023 upoštevajo slabše gospodarske obete, večjo negotovost, nadaljnja negativna tveganja in višjo inflacijo v primerjavi z zimsko napovedjo Komisije iz leta 2022. Glede na navedeno je treba s fiskalnim odzivom povečati javne naložbe za zeleni in digitalni prehod ter energetska varnost in ohraniti kupno moč najranljivejših gospodinjstev, da bi ublažili vpliv dviga cen energije in pomagali omejiti inflacijske pritiske zaradi sekundarnih učinkov s ciljno usmerjenimi in začasnimi ukrepi. Fiskalna politika mora ostati prožna, da se prilagodi hitro spreminjajočim se okoliščinam, tudi izzivom v zvezi z obrambo in varnostjo, ki izhajajo iz vojaške agresije Rusije v Ukrajini, in se mora med državami članicami razlikovati glede na njihov fiskalni in gospodarski položaj, tudi glede njihove izpostavljenosti krizi in dotoku razseljenih oseb iz Ukrajine.

- (9) Belgija je 30. aprila 2021 Komisiji predložila nacionalni načrt za okrevanje in odpornost v skladu s členom 18(1) Uredbe (EU) 2021/241. Komisija je na podlagi člena 19 Uredbe (EU) 2021/241 in v skladu s smernicami za ocenjevanje iz Priloge V k navedeni uredbi ocenila ustreznost, uspešnost, učinkovitost in skladnost načrta za okrevanje in odpornost. Svet je 13. julija 2021 sprejel Izvedbeni sklep o odobritvi ocene načrta za okrevanje in odpornost za Belgijo¹⁰. Izplačilo obrokov je pogojeno s sprejetjem sklepa Komisije v skladu s členom 24(5) Uredbe (EU) 2021/241, ki navaja, da Belgija zadovoljivo izpolnjuje ustrezne mejnike in cilje, določene v izvedbenem sklepu Sveta. Predpogoj za zadovoljivo izpolnjevanje je, da pri doseganju predhodnih mejnikov in ciljev ni prišlo do nazadovanja.
- (10) Belgija je 30. aprila 2022 predložila nacionalni reformni program za leto 2022 in program stabilnosti za leto 2022 v skladu z rokom iz člena 4 Uredbe (ES) št. 1466/97. Programa sta bila ocenjena skupaj, da bi se upoštevala njuna medsebojna povezanost. V skladu s členom 27 Uredbe (EU) 2021/241 nacionalni reformni program za leto 2022 odraža tudi polletno poročanje Belgije o napredku pri izvajanju načrta za okrevanje in odpornost.

¹⁰ ST 10161/21 INIT; ST 10161/21 ADD 1.

- (11) Komisija je 23. maja 2022 objavila poročilo o državi za Belgijo za leto 2022. V njem je ocenila napredek Belgije pri izvajanju zadevnih specifičnih priporočil, naslovljenih nanjo, ki jih je Svet sprejel v letih 2019, 2020 in 2021, ter izvajanje načrta za okrevanje in odpornost v Belgiji glede na preglednico kazalnikov okrevanja in odpornosti. Na podlagi te analize so bile v poročilu o državi opredeljene vrzeli v zvezi s tistimi izzivi, ki jih načrt za okrevanje in odpornost ne obravnava ali jih obravnava le delno, ter novimi in nastajajočimi izzivi, vključno s tistimi, ki izhajajo iz ruske invazije na Ukrajino. V njem je bil ocenjen tudi napredek Belgije pri izvajanju evropskega stebra socialnih pravic in pri doseganju krovnih ciljev Unije glede zaposlovanja, znanj in spretnosti ter zmanjševanja revščine ter napredek pri doseganju ciljev trajnostnega razvoja Združenih narodov.
- (12) Komisija je 23. maja 2022 izdala poročilo v skladu s členom 126(3) Pogodbe. V tem poročilu je obravnavan proračunski položaj Belgije, saj je primanjkljaj sektorja država v letu 2021 presegel referenčno vrednost 3 % bruto domačega proizvoda (BDP) iz Pogodbe, dolg sektorja država pa je presegel referenčno vrednost 60 % BDP iz Pogodbe, pri čemer merilo glede zmanjšanja dolga ni bilo izpolnjeno. V poročilu je bilo ugotovljeno, da merili glede primanjkljaja in dolga nista izpolnjeni. V skladu s sporočilom z dne 2. marca 2022 je Komisija v okviru svoje ocene vseh pomembnih dejavnikov preučila, ali bi izpolnjevanje merila glede zmanjšanja dolga pomenilo preveč zahteven fiskalni napor na začetku programskega obdobja, kar bi lahko ogrozilo rast. Zato po mnenju Komisije upoštevanje merila glede zmanjšanja dolga v trenutnih izrednih gospodarskih razmerah ni potrebno. Kot je bilo napovedano, Komisija spomladi 2022 ni predlagala začetka novih postopkov v zvezi s čezmernim primanjkljajem, jeseni 2022 pa bo ponovno presodila, ali je potrebno predlagati uvedbo takšnih postopkov.

(13) Svet je v svojem priporočilu z dne 20. julija 2020¹¹ Belgiji priporočil, naj v skladu s splošno odstopno klavzulo v letu 2020 in 2021 sprejme vse potrebne ukrepe za učinkovit odziv na pandemijo COVID-19, ohranitev gospodarstva in podporo okrevanju, ki bo sledilo. Priporočil ji je tudi, naj, kadar gospodarske razmere to omogočajo, izvaja fiskalne politike, namenjene doseganju preudarnih srednjeročnih fiskalnih položajev in zagotavljanju vzdržnosti dolga ob hkratni krepitvi naložb. Glede na podatke, ki jih je potrdil Eurostat, se je primanjkljaj sektorja država Belgije zmanjšal z 9,0 % BDP v letu 2020 na 5,5 % BDP v letu 2021. Odziv fiskalne politike v Belgiji je podprl okrevanje gospodarstva v letu 2021, začasni nujni ukrepi pa so se zmanjšali s 4,4 % BDP v letu 2020 na 2,9 % BDP v letu 2021. Ukrepi, ki jih je Belgija sprejela v letu 2021, so bili v skladu s priporočilom Sveta z dne 20. julija 2020. Diskrecijski proračunski ukrepi, ki jih je vlada sprejela v letih 2020 in 2021, so bili večinoma začasni ali so jih spremljali izravnalni ukrepi. Hkrati nekateri diskrecijski ukrepi, ki jih je vlada sprejela v obdobju 2020–2021, niso bili začasni ali izravnani z izravnalnimi ukrepi, in so večinoma vključevali stalna povišanja minimalnih pokojnin in plač v zdravstvenem sektorju. Glede na podatke, ki jih je potrdil Eurostat, se je dolg sektorja država zmanjšal s 112,8 % BDP v letu 2020 na 108,2 % BDP v letu 2021.

¹¹ Priporočilo Sveta z dne 20. julija 2020 v zvezi z nacionalnim reformnim programom Belgije za leto 2020 in mnenje Sveta o programu stabilnosti Belgije za leto 2020 (UL C 282, 26.8.2020, str. 1).

(14) Makroekonomski scenarij, na katerem temeljijo proračunske projekcije v programu stabilnosti za leto 2022, je ugoden. Vlada napoveduje, da bo realni BDP v letu 2022 zrasel za 3,0 %, v letu 2023 pa za 1,9 %. Za primerjavo se v pomladanski napovedi Komisije 2022 pričakuje nižja realna rast BDP v višini 2,0 % leta 2022 in 1,6 % leta 2023, zlasti zaradi zgodnejšega presečnega datuma za makroekonomske projekcije, na katerih temelji program stabilnosti za leto 2022, ki je bil pred začetkom ruske agresije proti Ukrajini. Vlada v svojem programu stabilnosti za leto 2022 pričakuje, da se bo nominalni primanjkljaj v letu 2022 zmanjšal na 5,2 % BDP, v letu 2023 pa na 3,6 %. Zmanjšanje v letu 2022 je predvsem posledica močne rasti gospodarske aktivnosti in odprave večine nujnih ukrepov. Glede na program stabilnosti za leto 2022 naj bi se dolg sektorja država kot odstotek BDP v letu 2022 (mejno) zmanjšal na 108,0 %, v letu 2023 pa naj bi se povečal na 108,8 %. Na podlagi ukrepov politike, znanih na presečni datum napovedi, pomladanska napoved Komisije 2022 za leti 2022 in 2023 predvideva javnofinančni primanjkljaj v višini 5,0 % BDP oziroma 4,4 % BDP. V letu 2022 je to v skladu s primanjkljajem, napovedanim v programu stabilnosti za leto 2022, kljub manj ugodnemu makroekonomskemu scenariju iz pomladanske napovedi Komisije 2022, saj proračunske projekcije iz programa stabilnosti za leto 2022 upoštevajo tehnični popravek, ki odraža proračunski učinek posledic ruske vojne agresije proti Ukrajini samo v letu 2022. Pomladanska napoved Komisije 2022 predvideva višji proračunski primanjkljaj sektorja država v letu 2023, predvsem zaradi manj ugodnega makroekonomskega scenarija in ukrepov, ki v zadnjih letih programa stabilnosti za leto 2022 še niso bili določeni. V pomladanski napovedi Komisije 2022 je predviden tudi približno podoben delež dolga sektorja država v BDP v višini 107,5 % BDP v letu 2022, vendar nižji delež v višini 107,6 % v letu 2023, kar odraža nižje povečanje deflatorja BDP v programu stabilnosti za leto 2022. Glede na pomladansko napoved Komisije 2022 je srednjeročna (10-letna povprečna) potencialna rast BDP ocenjena na 1,4 %. Vendar ta ocena ne upošteva učinka reform, vključenih v načrt za okrevanje in odpornost, ki bi lahko okrepile potencialno rast Belgije.

- (15) Vlada je v letu 2022 postopno odpravila večino ukrepov, sprejetih v odziv na krizo zaradi COVID-19, tako da naj bi se začasni nujni ukrepi zmanjšali z 2,9 % BDP v letu 2021 na 0,4 % BDP v letu 2022. Na javnofinančni primanjkljaj v letu 2022 vplivajo ukrepi, sprejeti za ublažitev gospodarskega in socialnega učinka zvišanja cen energije, ki so v pomladanski napovedi Komisije 2022 ocenjeni na 0,5 % BDP v letu 2022 in na 0 % BDP v letu 2023¹². Ti ukrepi zajemajo predvsem pavšalne transferje gospodinjstvom in znižanja posrednih davkov na porabo energije. Ti ukrepi so bili napovedani kot začasni in zadevajo leto 2022. V primeru, da bi cene energije v letu 2023 ostale visoke, bi se lahko nekateri od teh ukrepov nadaljevali. Nekateri od teh ukrepov niso ciljno usmerjeni, zlasti na vseh področjih transferjev gospodinjstvom za podporo porabi energije ter znižanj stopenj DDV za plin in električno energijo ter trošarin na bencin. Na javnofinančni primanjkljaj vplivajo tudi stroški zagotavljanja začasne zaščite razseljenim osebam iz Ukrajine, ki naj bi po pomladanski napovedi Komisije 2022 znašala 0,1 % BDP v letu 2022 in letu 2023¹³, ter višji stroški odhodkov za obrambo (0,1 % BDP v letu 2022).

¹² Podatki predstavljajo raven letnih proračunskih stroškov navedenih ukrepov, sprejetih od jeseni 2021, vključno s tekočimi prihodki in odhodki ter po potrebi ukrepi v zvezi z naložbami v osnovna sredstva.

¹³ Predvideva se, da bo skupno število oseb, razseljenih iz Ukrajine v Unijo, do konca leta 2022 postopoma doseglo 6 milijonov, njihova geografska porazdelitev pa se ocenjuje na podlagi velikosti obstoječe diaspore, gostote prebivalstva države članice sprejema in dejanske porazdelitve razseljenih oseb iz Ukrajine po vsej Uniji od marca 2022. Ocene proračunskih stroškov na osebo temeljijo na mikrosimulacijskem modelu Euromod Skupnega raziskovalnega središča Komisije, pri čemer se upoštevajo tako denarni transferji, do katerih so osebe lahko upravičene, kot tudi prejemki v naravi, kot sta izobraževanje in zdravstveno varstvo.

- (16) Svet je v svojem priporočilu z dne 18. junija 2021 Belgiji priporočil, naj v letu 2022 uporabi mehanizem za okrevanje in odpornost za financiranje dodatnih naložb v podporo okrevanju in si ob tem prizadeva za preudarno fiskalno politiko. Poleg tega bi morala ohraniti nacionalno financirane naložbe. Prav tako ji je priporočil, naj, kadar gospodarske razmere to omogočajo, izvaja fiskalno politiko, namenjeno doseganju preudarnih srednjeročnih fiskalnih položajev in zagotavljanju srednjeročne vzdržnosti javnih financ, hkrati pa okrepi naložbe za povečanje potenciala rasti.

(17) V letu 2022 naj bi bila glede na pomladansko napoved Komisije 2022 in vključno z informacijami iz programa stabilnosti Belgije za leto 2022 fiskalna naravnost spodbujevalna v višini $-2,4$ % BDP¹⁴. Belgija namerava trajno podpirati okrevanje z uporabo mehanizma za okrevanje in odpornost za financiranje dodatnih naložb, kot je priporočil Svet. Pozitivni prispevek odhodkov, ki se financirajo z nepovratnimi sredstvi v okviru mehanizma za okrevanje in odpornost ter drugimi sredstvi Unije, h gospodarski aktivnosti naj bi se v primerjavi z letom 2021 povečal za 0,2 odstotne točke BDP. Nacionalno financirane naložbe naj bi v letu 2022 imele nevtralen učinek na fiskalno naravnost¹⁵. Zato Belgija namerava ohraniti nacionalno financirane naložbe, kot je priporočil Svet. Hkrati naj bi imela rast nacionalno financiranih tekočih primarnih odhodkov (brez novih ukrepov na strani prihodkov) v letu 2022 ekspanziven učinek na splošno fiskalno naravnost v višini 2,1 odstotne točke. Ta znaten ekspanziven učinek vključuje dodaten učinek ukrepov za obravnavanje gospodarskega in socialnega učinka zvišanja cen energije (0,5 % BDP) ter stroške zagotavljanja začasne zaščite razseljenim osebam iz Ukrajine (0,1 % BDP). Poleg tega naj bi k ekspanzivnemu učinku nacionalno financiranih neto tekočih primarnih odhodkov prispevalo tudi povečanje javne porabe zaradi samodejne indeksacije plač in socialnih prejemkov v javnem sektorju ter v manjši meri zaradi večje državne potrošnje blaga in storitev. Glede na napoved Komisije teh ukrepov in dejavnikov višjih odhodkov ne spremljajo popolnoma ustrezni izravnalni ukrepi.

¹⁴ Negativni predznak kazalnika ustreza presežku rasti primarnih odhodkov v primerjavi s srednjeročno gospodarsko rastjo, kar kaže na ekspanzivno fiskalno politiko.

¹⁵ Druge nacionalno financirane naložbe v osnovna sredstva naj bi imele ekspanziven učinek v višini 0,1 odstotne točke BDP.

- (18) V letu 2023 naj bi fiskalna naravnost glede na pomladansko napoved Komisije 2022 ob predpostavki nespremenjene politike znašala 0,0 % BDP¹⁶. Belgija naj bi v letu 2023 še naprej uporabljala nepovratna sredstva v okviru mehanizma za okrevanje in odpornost za financiranje dodatnih naložb v podporo okrevanju. Pozitivni prispevek odhodkov, ki se financirajo z nepovratnimi sredstvi v okviru mehanizma za okrevanje in odpornost ter drugimi sredstvi Unije, h gospodarski aktivnosti naj bi v primerjavi z letom 2022 ostal nespremenjen. Nacionalno financirane naložbe naj bi v letu 2023 imele ekspanziven učinek na fiskalno naravnost v višini 0,1 odstotne točke¹⁷. Hkrati naj bi imela rast nacionalno financiranih tekočih primarnih odhodkov (brez novih ukrepov na strani prihodkov) v letu 2023 na splošno nevtralen učinek na splošno fiskalno naravnost v višini 0,1 odstotne točke. To vključuje učinek postopne odprave ukrepov za obravnavanje višjih cen energije (ki znašajo 0,5 % BDP).
- (19) V skladu s programom stabilnosti za leto 2022 naj bi se primanjkljaj sektorja država postopno zmanjšal na 3,4 % BDP v letu 2024 in na 2,7 % do leta 2025. Za primanjkljaj sektorja država se tako načrtuje, da bo do leta 2025 padel pod 3 % BDP. Te projekcije temeljijo na makroekonomskem scenariju, pripravljenem pred rusko invazijo na Ukrajino, in predvidevajo ukrepe, ki v zadnjih letih programa stabilnosti za leto 2022 še niso bili določeni, zlasti tako imenovani „prožni proračunski napor“ v višini 0,8 % BDP med letoma 2023 in 2025. V skladu s programom stabilnosti za leto 2022 naj bi se dolg sektorja država kot odstotek BDP do leta 2025 povečal, in sicer na 109,7 % leta 2024 in na 110,1 % leta 2025. Glede na analizo Komisije se zdijo tveganja za vzdržnost dolga v srednjeročnem obdobju visoka.

¹⁶ Negativni (pozitivni) predznak kazalnika ustreza presežku (primanjkljaju) rasti primarnih odhodkov v primerjavi s srednjeročno gospodarsko rastjo, kar kaže na ekspanzivno (restriktivno) fiskalno politiko.

¹⁷ Druge nacionalno financirane naložbe v osnovna sredstva naj bi imele nevtralen učinek.

(20) Ob nespremenjenih politikah se pričakuje, da bo hitro staranje prebivalstva poslabšalo vpliv odhodkov, povezanih s staranjem, na javne finance. V poročilu Komisije o staranju prebivalstva za leto 2021¹⁸ je napovedano povečanje porabe, povezane s staranjem, za 3,6 odstotne točke do leta 2040 in za 5,4 odstotne točke BDP do leta 2070, predvsem zaradi odhodkov za pokojnine in dolgotrajno oskrbo. Belgija se je v načrtu za okrevanje in odpornost zavezala, da bo izvedla pokojninsko reformo, da bi med drugim izboljšala finančno in socialno vzdržnost sistema ter spodbudila konvergenco med različnimi pokojninskimi shemami. Kar zadeva dolgotrajno oskrbo, je bila Belgija že leta 2019 med največjimi porabnicami v Uniji, njena poraba pa naj bi se do leta 2030 še povečala za 14 %, do leta 2070 pa za 2,2 odstotne točke BDP. Kljub zabeleženim velikim regionalnim razlikam so se začele izvajati reforme za izboljšanje stroškovno učinkovite uporabe različnih zdravstvenih ustanov, zlasti da bi se izognili nepotrebni ali prezgodnji institucionalizaciji, ki zadeva eno od štirih oseb v nastanitvenem sistemu¹⁹, in jo odložili. Kriza zaradi COVID-19 je upočasnila izvajanje načrtovanih ukrepov za prihranke pri stroških. To kaže, da bi lahko še dodatno zmanjšali prekomerno institucionalizacijo, hkrati pa okrepili uporabo kakovostnih storitev oskrbe na domu in odpravili finančne ovire, ki najbolj ranljivim skupinam omejujejo dostop do teh storitev. Hitro in ambiciozno izvajanje reform bi pomagalo pri reševanju vprašanj v zvezi s trajnostjo.

¹⁸ Evropska komisija (2021), The 2021 Ageing Report: Economic & Budgetary Projections for the EU Member States (2019-2070) (Poročilo o staranju prebivalstva za leto 2021: ekonomske in proračunske projekcije za države članice EU (2019–2070)), Institutional Paper 148.

¹⁹ Devos C, Cordon A, Lefèvre M, Obyn C, Renard F, Bouckaert N, Gerken S, Maertens de Noordhout C, Devleeschauwer B, Haelterman M, Léonard C, Meeus P (2019), Performance du système de santé belge – Rapport 2019 – Synthèse. Health Services Research (HSR). Bruxelles: Centre Fédéral d'Expertise des Soins de Santé (KCE). KCE Reports 313B. D/2019/10.273/33.

- (21) Za belgijski davčni sistem je značilna visoka davčna obremenitev dela z razmeroma visokimi davčnimi stopnjami in ozkimi davčnimi razredi. To omejuje dejansko progresivnost davčnega sistema in dodatno slabi udeležbo na trgu dela. Davčna reforma iz leta 2016 je sicer zmanjšala davčno obremenitev dela za osebe z najnižjimi dohodki, vendar je davčni primež v Uniji še naprej najvišji za tiste, ki zaslužijo povprečno plačo. Visoka obdavčitev dela lahko tudi odvrača od udeležbe v vseživljenjskem učenju. Nekateri elementi zasnove sistema nadomestil za brezposelnost lahko tudi ogrozijo spodbude za delo za iskalce zaposlitve in zmanjšajo učinkovitost aktivacijskih politik. Zapletenost socialne podpore in omejene možnosti za združevanje dohodka iz dela in socialnih prejemkov lahko prav tako odvračajo od zaposlovanja, zlasti osebe z nizkim zaslužkom. Davčne osnove se zmanjšujejo zaradi številnih oprostitev, odbitkov in znižanih stopenj (delno zaradi zmanjšanja visokih davčnih stopenj), kar povzroča izgubo učinkovitosti in izkrivljanje. Nekatere značilnosti davčnega sistema prispevajo k izkrivljanju naložbenih odločitev in povzročajo prevelike naložbe v nekatera sredstva. Najemnine za nepremičnine so na primer premalo obdavčene, obresti na stanovanjska posojila za sekundarna prebivališča pa se odbijejo od davkov. Poleg tega davčne spodbude za varčevanje in toga zasnova davčnih pravil, ki se uporabljajo za dolgoročne prihranke in pokojninske sisteme, ustvarjajo ovire za boljšo razporeditev kapitala. Davek na račune vrednostnih papirjev, uveden z zakonom z dne 17. februarja 2021, prav tako odvrača od vlaganja v finančne instrumente. Poleg tega bi bilo mogoče uvesti okoljsko obdavčitev z zmanjšanjem subvencij za fosilna goriva in spodbujanjem naložb v nizkoogljično gospodarstvo. S pregledom trošarin za fosilna goriva, ki se uporabljajo za ogrevanje (npr. plinsko olje in zemeljski plin), ki so nizke v primerjavi z električno energijo, bi se na primer spodbudile naložbe v nizkoogljične rešitve za ogrevanje. Možnosti politike, kot je uvedba cestnih pristojbin za osebna vozila (in tudi za tovornjake), ob hkratnem zagotavljanju zadostne ravni javnega prevoza, bi se lahko uporabile za odpravljanje zastojev (povprečno število ur na leto, porabljenih v prometnih zastojih, je med najvišjimi v Uniji). S tem bi lahko tudi prispevali k zmanjšanju emisij toplogrednih plinov, ki niso vključene v sistem trgovanja z emisijami. Hkratna preusmeritev z dela in razširitev davčne osnove bi lahko izboljšali pravičnost davčnega sistema, spodbudili zaposlovanje ter spodbujali socialne in okoljske cilje.

(22) V skladu s členom 19(3), točka (b), Uredbe (EU) 2021/241 in merilom 2.2 iz Priloge V k navedeni uredbi načrt za okrevanje in odpornost vključuje obsežen nabor reform in naložb, ki se medsebojno krepijo, ter okvirni načrt za izvedbo do 31. avgusta 2026. Te prispevajo k reševanju vseh ali pomembnega dela gospodarskih in socialnih izzivov, opredeljenih v specifičnih priporočilih, ki jih je Svet v okviru evropskega semestra v letih 2019 in 2020 naslovil na Belgijo, poleg morebitnih specifičnih priporočil za državo, izdanih do datuma sprejetja načrta za okrevanje in odpornost. Pričakuje se zlasti, da bo načrt za okrevanje in odpornost Belgije pomagal obravnavati pomemben del izzivov, opredeljenih v zadevnih specifičnih priporočilih za države. Načrt za okrevanje in odpornost Belgije v cikle proračunskega načrtovanja na vseh ravneh upravljanja vključuje sistematično vključevanje pregledov porabe, s čimer želi izboljšati kakovost in učinkovitost javne porabe. Glede na vse večje javne odhodke za pokojnine načrt vključuje pokojninsko reformo, katere cilj je med drugim izboljšati finančno in socialno vzdržnost pokojninskega sistema. Načrt za okrevanje in odpornost Belgije vključuje tudi več ukrepov za reševanje izzivov na trgu dela ter krepitev vključevanja ranljivih skupin, kot so osebe z migrantskim ozadjem, ženske, mladi, invalidi in osebe, ki jim grozi digitalna izključenost, v družbo in na trg dela. V skladu z načrtom za okrevanje in odpornost bo Belgija zagotovila uvedbo omrežja 5G. Načrt za okrevanje in odpornost Belgije vsebuje tudi reformo sheme davka na službene avtomobile, katere cilj je popolna elektrifikacija voznih parkov službenih vozil.

- (23) Izvajanje načrta za okrevanje in odpornost Belgije naj bi prispevalo k doseganju nadaljnega napredka pri zelenem in digitalnem prehodu. Ukrepi, ki podpirajo podnebne cilje v Belgiji, predstavljajo 49,6 % skupnih dodeljenih sredstev iz načrta za okrevanje in odpornost, ukrepi, ki podpirajo digitalne cilje, pa 26,6 % skupnih dodeljenih sredstev iz načrta za okrevanje in odpornost. Celovito izvajanje načrta za okrevanje in odpornost v skladu z zadevnimi mejniki in cilji bo Belgiji pomagalo hitro okrevati po posledicah krize zaradi COVID-19, hkrati pa bo okrepilo njeno odpornost. Sistematično vključevanje socialnih partnerjev in drugih ustreznih deležnikov ostaja pomembno za uspešno izvajanje načrta za okrevanje in odpornost ter drugih ekonomskih politik in politik zaposlovanja, ki presegajo načrt za okrevanje in odpornost, da se zagotovi široko prevzemanje odgovornosti za celoten program politik.
- (24) Belgija še ni predložila partnerskega sporazuma iz Uredbe (EU) 2021/1060 Evropskega parlamenta in Sveta²⁰ ali drugih programov kohezijske politike iz navedene uredbe. V skladu z Uredbo (EU) 2021/1060 naj bi Belgija pri načrtovanju programov skladov kohezijske politike za obdobje 2021–2027 upoštevala zadevna specifična priporočila. To je predpogoj za izboljšanje učinkovitosti in povečanje dodane vrednosti finančne podpore, prejete iz skladov kohezijske politike, ob hkratnem spodbujanju usklajevanja, dopolnjevanja in skladnosti med temi skladi kohezijske politike ter drugimi instrumenti in skladi Unije. Uspešno izvajanje mehanizma za okrevanje in odpornost ter programov kohezijske politike je odvisno tudi od odprave ozkih grl za naložbe v podporo zelenemu in digitalnemu prehodu ter uravnoteženemu teritorialnemu razvoju.

²⁰ Uredba (EU) 2021/1060 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. junija 2021 o določitvi skupnih določb o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu plus, Kohezijskem skladu, Skladu za pravični prehod in Evropskem skladu za pomorstvo, ribištvo in akvakulturo ter finančnih pravil zanje in za Sklad za azil, migracije in vključevanje, Sklad za notranjo varnost in Instrument za finančno podporo za upravljanje meja in vizumsko politiko (UL L 231, 30.6.2021, str. 159).

(25) Poleg gospodarskih in socialnih izzivov, obravnavanih v načrtu za okrevanje in odpornost, se Belgija sooča z vrsto dodatnih izzivov, povezanih s trgom dela in izobraževalnim sistemom. Rekordno visoka stopnja prostih delovnih mest v Belgiji kaže, da delodajalci vse težje zaposlijo delavce z ustreznimi znanji in spretnostmi. Pomanjkanje delovne sile zadeva vse ravni znanj in spretnosti ter je še vedno prisotno v različnih sektorjih, vključno z informacijskimi in komunikacijskimi tehnologijami, izobraževanjem, sektorjem oskrbe in gradbeništvom. Zlasti je premalo diplomantov s področja naravoslovja, tehnologije, inženirstva in matematike, tako med diplomanti višjega sekundarnega izobraževanja iz poklicnih programov kot med diplomanti s terciarno izobrazbo. Neskladja v znanjih in spretnostih je mogoče pojasniti tudi z nizko udeležbo v izobraževanju odraslih, zlasti nizko izobraženih oseb, ki bi jim tako izpopolnjevanje lahko omogočilo boljše zaposlitvene možnosti. V okviru načrta za okrevanje in odpornost se bodo za zaposlene oblikovali individualni izobraževalni računi in individualne pravice do izobraževanja. Vendar je delež odhodkov za aktivne politike trga dela, namenjene usposabljanju, omejen in le majhen delež iskalcev zaposlitve se udeleži usposabljanja v zvezi z delom, za katerega primanjkuje delovne sile, čeprav se njihov delež povečuje. Odpravljanje pomanjkanja delovne sile ter neskladij v znanju in spretnostih je ključni vzvod za uvajanje digitalne preobrazbe in omogočanje zelenega prehoda, pa tudi za doseganje krovnih ciljev Unije glede zaposlovanja ter znanj in spretnosti do leta 2030.

- (26) V zvezi s pomanjkanjem delovne sile ter neskladji v znanjih in spretnostih obstajajo pomisleki zlasti glede uspešnosti in vključevalnosti izobraževalnega sistema, tudi zaradi visoke javne porabe za izobraževanje²¹. Vrzel v rezultatih izobraževanja je tesno povezana s socialno-ekonomskim in migrantskim ozadjem učencev ter je med največjimi v Uniji, kar povzroča neenakosti v izobraževanju. Več kot eden od treh invalidnih mladih odraslih ne zaključi srednješolskega izobraževanja. Poleg tega se je leta 2019 v Belgiji le 6,2 % študentov udeležilo učenja na delovnem mestu, kar je precej pod povprečjem Unije (29 %). Povečanje ustreznosti sistemov poklicnega izobraževanja in usposabljanja za trg dela je zlasti upravičeno v francoski skupnosti, saj le trije od 10 najbolj priljubljenih programov višjega sekundarnega poklicnega izobraževanja in usposabljanja pripravljajo na poklice, za katere primanjkuje delovne sile. Na splošno je v Belgiji še naprej skrb vzbujajoče dojemanje privlačnosti poklicnega izobraževanja in usposabljanja kot poti k odličnosti, kar se kaže v velikem deležu prebivalstva z negativnim mnenjem o poklicnem izobraževanju in usposabljanju. Krepitev učiteljskega poklica bi pomagala zadržati učitelje in zmanjšati vedno večje pomanjkanje kvalificiranih učiteljev. To predstavlja poseben izziv za prikrajšane šole, saj obstaja tveganje, da bi se obstoječe neenakosti v izobraževalnem sistemu še povečale. Kljub že sprejetim ukrepom bi se privlačnost učiteljskega poklica okrepila z zagotavljanjem boljšega začetnega izobraževanja in stalnega strokovnega razvoja ter z razvojem prožnejših in privlačnejših poklicnih poti.
- (27) V odziv na mandat voditeljev držav ali vlad Unije iz Izjave iz Versaillesa je cilj predloga Komisije za načrt REPowerEU čim prej postopno odpraviti odvisnost Unije od uvoza fosilnih goriv iz Rusije. V ta namen namerava Komisija v dialogu z državami članicami opredeliti najprimernejše projekte, naložbe in reforme na nacionalni in regionalni ravni ter na ravni Unije. Cilj teh ukrepov je zmanjšati splošno odvisnost od fosilnih goriv in nadomestiti uvoz fosilnih goriv iz Rusije s fosilnimi gorivi iz drugih držav.

²¹ OECD – Rezultati PISA 2018, zvezek 1.

(28) Približno 70 % bruto domače porabe energije v Belgiji zajema uvoz fosilnih goriv. Po podatkih za leto 2020 je odvisnost od uvoza fosilnih goriv iz Rusije pri surovi nafti 30-odstotna (delež celotnega uvoza), kar je višje od povprečja EU27 (26 %), sorazmerno nižja pa je pri zemeljskem plinu (7 % v primerjavi s 44 % za Unijo) in premogu (39 % v primerjavi s 54 %)²². Deleža nafte (39 % bruto domače porabe) in zemeljskega plina (30 %) v mešanici energetskih virov sta nad povprečjem Unije, ki znaša 33 % oziroma 24 %, medtem ko je delež premoga (5 %) nižji glede na povprečje Unije (11 %). Delež jedrske energije v mešanici energetskih virov znaša 16 % bruto domače porabe. Energija iz obnovljivih virov je leta 2020 predstavljala le 13 % končne porabe energije. Belgija bo morala sprejeti pomembne dodatne ukrepe za pospešitev razvoja obnovljivih virov energije, da bi do leta 2050 dosegla napredek pri doseganju podnebne nevtralnosti in zmanjšala svojo odvisnost od uvoženih fosilnih goriv. Razvoj projektov vetrne energije na kopnem in s tem povezano širitev električnega omrežja pa močno ovirajo dolge zamude pri izdajanju gradbenih dovoljenj, zlasti zaradi številnih, ponavljajočih se in dolgotrajnih pritožbenih postopkov. Uskladitev med vsemi ravni upravljanja (zveznimi, regionalnimi in lokalnimi) glede potrebnih ciljev in strategije za doseganje belgijskih ciljev glede obnovljivih virov energije bi zagotovila jasnejši okvir za vlagatelje in zmanjšala število pritožb ter pospešila uvajanje obnovljivih virov energije in s tem povezano krepitev omrežja. Poleg tega bi se lahko izdajanje dovoljenj olajšalo z okrepitevijo zmogljivosti pritožbenih organov in sprejetjem nadaljnjih ukrepov za skrajšanje trajanja pritožbenih postopkov in verjetnosti zaporednih pritožb, s sproščanjem omejitev v okolici letališč, radarjev in vojaških območij ter s posodobitvijo zahtev glede najmanjše razdalje (za vetrne turbine). Uvedba prostorskega načrtovanja, ki upošteva potencial območij glede virov, in večja udeležba občin v projektih za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov bi lahko povečali sprejemljivost med lokalnimi prebivalci.

²² Eurostat (2020), delež ruskega uvoza glede na celotni uvoz zemeljskega plina, surove nafte in črnega premoga. Povprečje celotnega uvoza v EU-27 temelji na uvozu iz držav zunaj EU-27. Za Belgijo celotni uvoz vključuje trgovino znotraj EU. Surova nafta ne vključuje rafiniranih naftnih proizvodov.

Potencial strešne sončne energije (za majhne in velike naprave) bi bilo mogoče bolje izkoristiti s sprejetjem okvirnih pogojev, ki so predvidljivi in zadostni za spodbujanje samoporabe, delitve energije in prilagajanja odjema. Za prilagoditev na povečano raven spremenljivih virov energije v elektroenergetskem omrežju bi bilo treba omrežje okrepiti in narediti pametnejše. Priporoča se, naj bodo, kadar je to mogoče, nove naložbe v infrastrukturo in omrežje, ki so povezane s plinom, primerne za prihodnost, da se s prehodom na trajnostna goriva v prihodnosti omogoči njihova dolgoročna trajnostnost.

- (29) Dodatna sredstva za nadaljnje povečanje energijske učinkovitosti in zmanjšanje porabe energije, emisij in odvisnosti od fosilnih goriv vključujejo naložbe v vodikovo vrednostno verigo, energijsko prenovo in razogljičenje stavb. To pomeni, da se subvencije preusmerijo v nizkoogljične vire ogrevanja in da se uvedejo ali pospešijo regionalne prepovedi nameščanja kotlov na nafto ali plinskih kotlov v novih stavbah. Zamenjava goriva bo enostavnejša, če se bo zmanjšala poraba energije ter če se bodo izboljšave energijske učinkovitosti (s spodbujanjem temeljitejše prenove) pospešile in se izvedle vzporedno z zamenjavo goriva. Da bi se Belgija uskladila s cilji svežnja „Pripravljeni na 55“, bo treba dodatno okrepiti prizadevanja glede zmanjšanja emisij toplogrednih plinov ter povečanja energije iz obnovljivih virov in energijske učinkovitosti. V prometu velik delež zasebne uporabe osebnih avtomobilov predstavlja velik del porabe nafte v Belgiji. Spodbujanje „mehke mobilnosti“ (na primer kolesarjenja, skupne mobilnosti) in uporabe javnega prevoza, vključno z izboljšanimi storitvami javnega prevoza, bi pripomoglo k zmanjšanju zasebne uporabe avtomobilov in s tem povezane porabe nafte.

- (30) Medtem ko bo pospešitev prehoda s fosilnih goriv na podnebno nevtralnost v več sektorjih povzročila znatne stroške prestrukturiranja, lahko Belgija v okviru kohezijske politike uporabi mehanizem za pravični prehod, da v najbolj prizadetih regijah ublaži socialno-ekonomske posledice prehoda. Poleg tega lahko Belgija uporabi Evropski socialni sklad plus, vzpostavljen z Uredbo (EU) 2021/1057 Evropskega parlamenta in Sveta²³, da izboljša zaposlitvene možnosti in okrepi socialno kohezijo.
- (31) Svet je ob upoštevanju ocene Komisije preučil program stabilnosti za leto 2022, njegovo mnenje²⁴ pa je izraženo v priporočilu 1.
- (32) Zaradi tesne medsebojne povezanosti gospodarstev držav članic euroobmočja in njihovega skupnega prispevka k delovanju ekonomske in monetarne unije je Svet priporočil, naj države članice euroobmočja sprejmejo ukrepe, tudi prek svojih načrtov za okrevanje in odpornost, da bi izvedle priporočila iz priporočila glede euroobmočja za leto 2022. Za Belgijo je to izraženo zlasti v priporočilih 1, 2 in 3 –

²³ Uredba (EU) 2021/1057 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. junija 2021 o vzpostavitvi Evropskega socialnega sklada plus (ESS+) in razveljavitvi Uredbe (EU) št. 1296/2013 (UL L 231, 30.6.2021, str. 21).

²⁴ V skladu s členom 5(2) Uredbe (ES) št. 1466/97.

PRIPOROČA, da Belgija v letih 2022 in 2023 ukrepa tako, da:

1. v letu 2023 zagotovi preudarno fiskalno politiko, zlasti z omejitvijo rasti nacionalno financiranih tekočih primarnih odhodkov pod srednjeročno potencialno rast BDP, ob upoštevanju nadaljnje začasne in ciljno usmerjene podpore gospodinjstvom in podjetjem, ki so najbolj ranljiva za povišanja cen energije, ter ljudem, ki bežijo iz Ukrajine; je pripravljena prilagoditi trenutno porabo spreminjajočim se razmeram; razširi javne naložbe za zeleni in digitalni prehod ter energetska varnost, ob upoštevanju pobude REPowerEU, med drugim tudi z uporabo mehanizma za okrevanje in odpornost ter drugih sredstev Unije; si v obdobju po letu 2023 prizadeva za fiskalno politiko, namenjeno doseganju preudarnih srednjeročnih fiskalnih položajev, zagotavljanju verodostojnega in postopnega zmanjševanja dolga ter zagotavljanju srednjeročne vzdržnosti javnih financ s postopno konsolidacijo, naložbami in reformami; prednostno obravnava reforme za izboljšanje fiskalne vzdržnosti dolgotrajne oskrbe, vključno s spodbujanjem stroškovno učinkovite uporabe različnih ustanov za oskrbo; reformira davčne sisteme in sisteme socialnih prejemkov, da bi zmanjšala dejavnike, ki odvrtaajo od dela, in sicer s prenosom davčnega bremena z dela ter s poenostavitvijo davčnega sistema in sistema socialnih prejemkov; zmanjša davčne odhodke in zagotovi, da bo davčni sistem bolj nevtralen za naložbe;
2. nadaljuje izvajanje svojega načrta za okrevanje in odpornost v skladu z mejniki in cilji, določenimi v izvedbenem sklepu Sveta z dne 13. julija 2021; predloži programske dokumente kohezijske politike za obdobje 2021–2027, da se zaključijo pogajanja s Komisijo, in nato začne njihovo izvajanje;
3. obravnava pomanjkanje delovne sile ter neskladja v znanjih in spretnostih, zlasti z izboljšanjem uspešnosti in vključevalnosti sistema izobraževanja in usposabljanja, izboljšanjem kakovosti poklicnega izobraževanja in usposabljanja in njegove ustreznosti za potrebe trga dela ter razvojem prožnejših in privlačnejših poklicnih poti in usposabljanja za učitelje;

4. zmanjša splošno odvisnost od fosilnih goriv s pospešitvijo izboljšanja energijske učinkovitosti in zmanjšanjem uporabe fosilnih goriv v stavbah, spodbujanjem uporabe javnega prevoza in oskrbe z njim ter „mehke mobilnosti“ ter pospešitvijo uporabe obnovljivih virov energije in povezane omrežne infrastrukture z nadaljnjo racionalizacijo postopkov izdaje dovoljenj, vključno s skrajšanjem pritožbenih postopkov in sprejetjem okvirnih pogojev za spodbujanje naložb v obrate za sončno energijo.

V Bruslju,

Za Svet

predsednik
